

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Hanou Kadaňovou, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **X. X.**, narozená X., státní příslušnost Ukrajina
bytem X.

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

**v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení
žádosti o dočasnou ochranu žalobkyně pro nepřijatelnost dne 5. 1. 2026**

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající ve vrácení žádosti žalobkyně o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 5. 1. 2026 jako nepřijatelné byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 5. 1. 2026 jako nepřijatelné.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně je občankou Ukrajiny. Z důvodu ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny vyvolaného invazí vojsk Ruské federace na Ukrajinu žalobkyně uprchla do Švédska, kde jí byla udělena dočasná ochrana. Žalobkyně ve Švédsku od 29. 1. 2023 do 31. 5. 2023 studovala v rámci studijního výměnného pobytu Erasmus+ a domnívá se, že její oprávnění k pobytu na území Švédska pozbylo platnosti k 4. 3. 2024. Žalobkyně se v rámci programu Erasmus+ přesunula do Polska, kde na základě dlouhodobého víza za účelem studia pobývala od 25. 9. 2023 do 19. 2. 2024. Od 28. 2. 2025 do 29. 5. 2025 pobývala ze stejného důvodu v Nizozemsku, přičemž tamější vízum měla platné do 31. 10. 2025. Žalobkyně v současnosti nedisponuje žádným platným pobytovým oprávněním v jiné zemi. Dne 5. 1. 2026 požádala žalovaného o udělení dočasné ochrany, žalovaný ale její žádost označil jako nepřijatelnou z toho důvodu, že již dříve získala dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie nebo Schengenského prostoru a současně bylo učiněno prohlášení podle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění účinném od 3. 9. 2025 (dále jen „Lex Ukrajina“). Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti č. j. OAM-0000879/DO-2026 (dále jen „žádost“).

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně se domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného byl nezákonný. Zároveň požaduje, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v porušování jejích práv a přikázal žalovanému obnovit stav před vrácením žádosti o poskytnutí dočasné ochrany žalobkyni.
3. Žalobkyně byla v minulosti držitelkou dočasné ochrany ve Švédsku, domnívá se ale, že už tomu tak není. Pokud by se však prokázal opak, je připravena se jí vzdát. Žalobkyně přicestovala zpět za svým manželem do České republiky, kde 5. 1. 2026 požádala o udělení nové dočasné ochrany. Žalovaný však její žádost vyhodnotil jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina. Žalobkyně současně uvedla, že si je vědoma toho, že s ohledem na datum uzavření manželství k 29. 4. 2025, tedy po vypuknutí válečného konfliktu, není oprávněna žádat o udělení pobytového oprávnění z důvodu sloučení rodiny dle § 51 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů.
4. Stran možného přezkumu zásahu žalobkyně odkázala na závěry vyplývající z rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 27. 2. 2025, C-753/23, *Krasiliva*. Dále poukázala na rozsáhlou judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), která dlouhodobě konstatuje rozpor § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina s čl. 8 odst. 1 směrnice Rady (ES) č. 2001/55/ES¹ (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“). Žalobkyně odkázala zejména na rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2025, č.j. 1 Azs 174/2024-42, podle něhož samotná existence dočasné ochrany v jiném členském státě neopravňuje žalovaného k označení žádosti jako nepřijatelné. Tento závěr NSS výslovně vztáhl i na nový důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, konkrétně rozsudkem ze dne 10. 12. 2025, č.j. 5 Azs 248/2025-18.

¹ Směrnice Rady (ES) č. 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

5. Podle žalobkyně na uvedených závěrech nic nemění ani to, že se žalovaný nově opírá o § 3 odst. 3 Lex Ukrajina a tzv. oznámení o riziku vyčerpání kapacit, které Ministerstvo vnitra zaslalo Evropské komisi dne 25. 8. 2025. Žalobkyně namítla, že toto oznámení nemá žádné právní účinky, není podloženo reálnými údaji o kapacitách, nebylo učiněno v rámci mechanismu předvídaného směrnici o dočasné ochraně a nemůže proto omezit její práva plynoucí z unijní úpravy.
6. Žalovaný podle ní novou právní úpravou neodstranil dřívější rozpor s unijním právem. Naopak přidal další důvod nepřijatelnosti, který je rovněž neslučitelný s unijním právem. Jeho důsledek je fakticky totožný s dříve posuzovanými § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina – tedy vrácení žádosti z důvodu, který unijní právo nepřipouští. Žalobkyně připomněla, že žalovaný její případ věcně neposoudil, a přestože předložila doklady, z nichž vyplývá, že její případná dočasná ochrana ve Švédsku již neplatí (případně je připravena se jí vzdát, pokud by tomu tak nebylo), žalovaný tuto skutečnost neověřil a svůj závěr postavil toliko na skutečnosti, že žalobkyně je v systému Temporary Protection Platform doposud vedena jako její držitelka. Takový závěr žalovaného byl ale v rozporu se závěry vyplývajícími mj. usnesení NSS ze dne 11. 6. 2025, č.j. 2 Azs 255/2024-39. Na závěrech ustálené judikatury správních soudů i NSS dle žalobkyně ničeho nemění ani přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460² (dále jen „prováděcí rozhodnutí 2025/1460“), ani nově přijaté recitály 4 až 6 jeho preambule.
7. Žalobkyně podala také návrh na vydání předběžného opatření. Usnesením ze dne 5. 2. 2026 zdejší soud rozhodl o zamítnutí tohoto návrhu.
8. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.
9. V reakci na žalobní tvrzení zvolil aktualizované znění své argumentace, kterou již opakovaně před správními soudy přednesl ve skutkově a právně obdobných věcech (např. ve věci sp. zn. 18 A 172/2025, sp. zn. 6 A 151/2025, totožnou argumentaci pak neúspěšně zvolil ve věci sp. zn. 13 A 4/2026).
10. Žádost žalobkyně žalovaný vyhodnotil jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, neboť žalobkyně v minulosti již dočasnou ochranu získala v jiném členském státě EU. Tuto skutečnost žalovaný zjistil ověřením pravosti žalobkynina švédského dokladu týkajícího se dočasné ochrany v systému Dutex. Žalovaný následně v evropské platformě pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (Temporary Protection Platform) zjistil, že žalobkyně v ní jako držitelka dočasné ochrany v žádném členském státě EU v době podání žádosti nefiguruje. Záznam o tom, že byla držitelkou dočasné ochrany ve Švédsku tak byl švédskou stranou dle jeho názoru pravděpodobně smazán. Co je příčinou, není žalovanému známo, pro posouzení žalobkynina případu je to však podle něj lhostejné. Pro věc je stěžejní, že žalobkyni již historicky dočasná ochrana v jiném členském státě EU udělena byla.
11. Dále zdůraznil, že po odeslání oznámení o riziku vyčerpání kapacit dle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina, které Ministerstvo vnitra zaslalo Evropské komisi dne 25. 8. 2025, je povinen důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina uplatňovat vždy, pokud žadatel již dočasnou ochranu v jiném členském státě získal. Poukázal také na to, že s ohledem na datum uzavření manželství s držitelem dočasné ochrany v Česku po 24. 2. 2022 není

² Prováděcí Rady EU 2025/1460 ze dne 15. července 2025 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382.

manželství žalobkyně relevantním důvodem pro udělení dočasné ochrany z jiného právního důvodu, konkrétně ve smyslu § 51 a § 52 zákona o dočasné ochraně.

12. K námitce rozporu uvedeného ustanovení s unijním právem žalovaný argumentoval zejména bodem 30 rozsudku SDEU ve věci C-753/23, *Krasiliva*, podle něhož mohou členské státy při posuzování žádosti zkoumat, zda dotyčný již nezískal povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. V této souvislosti poukázal na nově přijaté prováděcí rozhodnutí 2025/1460, jehož nově zakotvené recitály 4) až 6) výslovně uvádějí, že členské státy nemají povinnost vydávat další povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobám, které jej již obdržely jinde. Podle žalovaného tyto nové recitály potvrzují, že dohoda členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nikdy nezakládala právo na sekundární pohyb ani povinnost členských států vydat další pobytové oprávnění.
13. Žalovaný tak uzavřel, že směrnice o dočasné ochraně nezakotvuje právo osob požívajících dočasné ochrany na volný přesun mezi členskými státy ani právo na opakované udělení povolení k pobytu. Podle jeho názoru je § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina aplikoval řádně a v souladu s unijním právem. Soudu proto navrhl žalobu zamítnout; současně doporučil zvážit položení předběžné otázky SDEU k výkladu čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

Přípustnost žaloby

14. Zdejší soud posoudil, zda je zásah žalovaného nezákonný, a vycházel přitom ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“).
15. Soud také konstatuje, že žaloba byla podána v zákonné lhůtě, je tedy včasná. Žaloba je zároveň přípustná (srov. rozsudek sp. zn. 1 Azs 174/2024).
16. Soud o žalobě rozhodoval bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci řízení s tímto postupem nevyslovili nesouhlas. Nařídít jednání nebylo potřeba ani kvůli dokazování. Soudu je známo, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), z něhož by bylo možné zjistit průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se žalobkyně mohla jako stěžovatelka seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah, zpravidla nevede (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2023, č.j. 10 As 326/2022-88 a rozhodnutí v něm citovaná). V nyní posuzované věci je však situace odlišná. Žalovaný soud poskytl spis vedený pod sp. zn. OAM-0000879/DO-2026. Obsahem tohoto spisu je 1) žádost o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 5. 1. 2026 včetně fotokopie ukrajinského pasu žalobkyně platného od 8. 12. 2025 do 8. 12. 2035, fotokopie švédského dokladu prokazujícího udělení dočasné ochrany žalobkyni s datem expirace 4. 3. 2024 a fotokopie nizozemského dokladu týkajícího se jejího studentského víza platného do 31. 10. 2025, 5) vzory dokladů členských států EU vydávaných ukrajinským občanům a cizincům s pobytem na Ukrajině a 6) dopis Ministerstva vnitra ze dne 25. 8. 2025 informující o vyčerpání kapacit v souvislosti s poskytováním dočasné ochrany. Platí přitom, že obsahem správního spisu se dokazování neprovádí [rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č.j. 9 Afs 8/2008-117, (č. 2383/2011 Sb. NSS)]. Účastníci řízení pak žádné důkazy nenavrhli. Soud proto s ohledem na výše uvedené jednání nenařizoval.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

17. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud žalobkyni poskytnout tehdy, je-li v jejím případě kumulativně splněno celkem pět podmínek. Žalobkyně musí být přímo (1. podmínka) zkrácena na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a zásah byl zaměřen přímo proti žalobkyni nebo v jeho důsledku bylo proti žalobkyni přímo zasaženo (5. podmínka). Pokud není byt jen jedna z uvedených pěti podmínek splněna, nelze žalobkyni ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. např. rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2008, č.j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
18. V tomto řízení jsou splněny první, druhá, čtvrtá a pátá podmínka. Žalobkyně byla přímo (1. podmínka) zkrácena na svých právech (2. podmínka), když jí byla žádost vrácena jako nepřijatelná. Vracení žádosti nepředcházelo žádné správní řízení, žádost nebyla žalovaným věcně posouzena – nejedná se tedy o rozhodnutí, ale o faktický úkon – zásah (4. podmínka), který byl navíc nepochybně zaměřen přímo proti žalobkyni (5. podmínka). Lze tedy shrnout, že žalobkyně postupovala správně, když se na soud obrátila prostřednictvím zásahové žaloby.

Důvodnost žaloby

19. Soudu tak zbývá posoudit, zda byla splněna třetí podmínka – tedy zda žalovaný při vrácení žádosti jako nepřijatelné postupoval v souladu s právními předpisy, či naopak nezákonně. Pro soud je pak stěžejní postavit najisto, zda žalovaný vyhodnotil žádost žalobkyně jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina v rozporu s (unijním) právem, či nikoli. Soud připomíná, že dle § 5 odst. 1 Lex Ukrajina, ve znění účinném od 3. 9. 2025, je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže je
- c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
20. Ačkoli se soud v souladu s žalobní argumentací v této věci zabývá nepřijatelností žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, je nutné na tento důvod nepřijatelnosti nahlížet – vzhledem k jeho povaze – v souladu s dosavadní judikaturou vztahující se k důvodům nepřijatelnosti podle písm. c) a d) téhož ustanovení.
21. Je zřejmé, že žalovaný dosud nepřijal závěry ustálené judikatury týkající se nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina. Soud proto i v kontextu tohoto případu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci Krasiliva, na který NSS navázal tzv. „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, a dalšími svými rozhodnutími. Soud zohlednil i následnou argumentaci žalovaného (např. rozsudky ze dne 23. 4. 2025, č. j. 10 A 6/2025-61, ze dne 30. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38, ze dne 31. 7. 2025, č. j. 6 A 58/2025-46 či ze dne 17. 10. 2025, č. j. 6 A 88/2025-55). Soud se s těmito závěry plně ztotožnil a v podrobnostech na ně odkazuje, přičemž nepovažuje za účelné je stále znovu v úplnosti opakovat.

22. Žalovaný uplatňuje proti závěrům soudů o nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina důvody shodné s těmi, které namítá v tomto řízení. Ačkoliv žalovaný shledal žádost žalobkyně za nepřijatelnou dle nového důvodu nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina], lze na posouzení této žaloby plně využít východiska již zmíněné „dubnové“ judikatury. Ust. § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina totiž stejně jako dosavadní § 5 odst. 1 písm. c) a d) vylučuje z věcného přezkumu žádosti cizinců, kteří jsou nebo byli (jako v případě žalobkyně) držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě. Tato původní, byť formulačně upravená podmínka tvoří první ze dvou obsažených v § 5 odst. 1 písm. f); druhou, novou podmínkou je existence oznámení podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina. Platí přitom, že obě podmínky musí být splněny kumulativně.
23. Nejprve stručně k první podmínce. Úvodní část § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina pouze reformuluje a spojuje podmínky nepřijatelnosti uvedené v § 5 odst. 1 písm. c) a d). Rozhodujícím zůstává, že žádost osoby požívající dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382³ (dále jen „prováděcí rozhodnutí 2022/382“), na kterou má nárok dle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, nelze odmítnout jako nepřijatelnou jen proto, že tato osoba požádala o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany nebo jí bylo takové povolení uděleno v jiném členském státě EU. Pokud žalovaný při podání žádosti zjistí, že žadateli byla v minulosti dočasná ochrana v jiném členském státě EU udělena a v systému TPP nefiguruje jako aktivní držitel o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, musí žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení podle zákona o dočasné ochraně, poučit žadatele o jeho právech a následně – na základě tvrzení žadatele a jím předložených dokladů – ověřit, zda mu bylo povolení skutečně uděleno a zda ke dni rozhodnutí správního orgánu stále trvá. To platí o to spíše za situace, kdy je v tomto řízení mezi stranami sporu nesporné, že žalobkyně v minulosti dočasnou ochranu v jiném členském státě EU získala a v žádosti tvrdí, že jí už nedisponuje.
24. Soud tak dává za pravdu žalobkyni, že měla na dočasnou ochranu dosáhnout již na základě toho, že je vysídlenou osobou ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí 2022/382. Žalobkyně tedy splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany. Žalobkyni tak svědčí možnost zvolit si sekundární hostitelský stát (kterým je Česká republika). Toto právo volby však žalobkyně nemohla pro zásah žalovaného spočívající v označení její žádosti za nepřijatelnou doposud realizovat.
25. Na uvedeném nic nemění ani „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí 2025/1460, kterým došlo k prodloužení dočasné ochrany. Ačkoli žalovaný argumentuje novými recitály, z tohoto rozhodnutí ani z jeho preambule nevyplývá, že by členský stát mohl – zejména v situaci, kdy žadatel tvrdí a dokládá, že již dočasnou ochranu v jiném státě nepožívá – mechanicky odmítnout žádost jako nepřijatelnou. Recitály nejsou normativní a nemohou měnit výklad čl. 8 směrnice tak, jak jej formuloval SDEU a NSS.
26. Žalovaný tak měl žádost přijmout a vést o ní správní řízení. V něm měl nejprve ověřit, zda je žalobkyně doposud držitelkou dočasné ochrany ve Švédsku či nikoliv. Pokud by žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně již prokazatelně dočasnou ochranou nedisponuje, měl její

³ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.

žádost věcně projednat a v případě splnění podmínek jí pobytové oprávnění vydat (srov. „třetí scénář“⁴ v bodě 78 rozsudku sp. zn. 1 Azs 174/2024).

27. Pokud by žalovaný naopak postavil najisto, že žalobkyně doposud dočasné ochrany ve Švédsku požívá, měl postupovat dle „čtvrtého scénáře“⁵ popsaného NSS v bodu 78 téhož rozsudku. I tehdy měl ovšem žalovaný žádost žalobkyně věcně projednat a poskytnout jí poučení o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany.
28. Evidentním cílem doplnění nových recitálů prováděcího rozhodnutí 2025/1460 bylo zajistit, aby oprávněné osoby v jednom okamžiku požívaly práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup vymezený judikaturou NSS však s tímto cílem není v rozporu – nevede totiž k souběžnému využívání dočasné ochrany ve více státech, pouze ukládá správním orgánům povinnost ověřit skutečný stav a zajistit, aby k souběhu nedošlo (srov. rozsudky NSS ze dne 11. 9. 2025, č.j. 1 Azs 126/2025-28, a ze dne 19. 9. 2025, č.j. 5 Azs 180/2025-25).
29. K druhé z podmínek soud odkazuje na body 22 až 25 rozsudku zdejšího soudu ze dne 10. 11. 2025, č.j. 18 A 102/2025-21. Oznámení dle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina svou povahou odpovídá oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně – jedná se o politický, nikoli právní akt, jehož účelem je upozornit unijní orgány na možné zatížení členského státu a vyvolat reakci Rady. Nelze z něj dovozovat jakékoli omezení práv jednotlivců ani možnost členského státu jednostranně regulovat sekundární pohyb. Směrnice neupravuje žádné právní účinky takového oznámení pro postavení žadatelů o dočasnou ochranu. Unijní právo v současnosti tento nový důvod nepřijatelnosti neaprobuje a neumožňuje, aby oznámení o riziku vyčerpání kapacit samo o sobě odůvodnilo odmítnutí žádosti. Postup žalovaného,

⁴ Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána poté, co osoba již v minulosti obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě, avšak tímto oprávněním k okamžiku podání žádosti prokazatelně již nedisponuje (např. z důvodu, že bylo na žádost žadatele zrušeno). V takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.

⁵ (...) Stěžovatel žadatele poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Pokud bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, stěžovatel ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde podle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění stěžovatel vydá držiteli dočasné ochrany oprávnění k pobytu. Naopak v případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve stěžovatel žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě. K tomu mu poskytne součinnost.

- a. Jestliže žadatel učiní kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném členském státě a tato skutečnost ve stanovené lhůtě doloží (například kopií aktu učiněného vůči orgánům původního hostitelského státu), stěžovatel žádosti vyhoví a vydá oprávnění k pobytu.
- b. Stěžovatel žádosti vyhoví a vydá oprávnění k pobytu rovněž v situaci, kdy žadatel stěžovateli doloží, že učinil nezbytné kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě, avšak k jeho zániku dosud nedošlo z důvodu nečinnosti na straně orgánů tohoto členského státu. O této skutečnosti stěžovatel sám uvědomí orgány původního hostitelského státu a nebytné údaje vloží do informačního systému TPD.
- c. Pokud žadatel v přiměřené lhůtě nedoloží, že učinil kroky směřující k ukončení pobytového oprávnění v původním hostitelském členském státě, stěžovatel žádost o poskytnutí dočasné ochrany zamítne.

který § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 3 odst. 3 Lex Ukrajina použil, proto nebyl v souladu s unijním právem.

IV. Závěr a náklady řízení

30. Soud tak uzavírá, že žaloba je důvodná. Důvod nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina je v rozporu s unijním právem, konkrétně se směrnici o dočasné ochraně a s prováděcím rozhodnutím 2022/382. Z tohoto důvodu soud výrokem I. postupem podle § 87 odst. 2 s. ř. s. deklaroval, že zásah žalovaného byl nezákonný. Podle téhož ustanovení soud výrokem II. zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu obnovit stav před zásahem, neboť důsledky zásahu nadále trvají. Žalovaný je povinen žádost žalobkyně věcně posoudit; pro další postup při vyřizování žádosti soud žalovaného znovu odkazuje zejména na bod 78 již citovaného rozsudku sp. zn. 1 Azs 174/2024.
31. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci samé úspěšná, má proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni však žádné náklady vynaložené v souvislosti se soudním řízením nevznikly. Soud jí proto náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. března 2026

JUDr. Hana Kadaňová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.